

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2022	Raadsvergadering	: 23 november 2021
Nummer(agenda)	:	Commissie 1	: Fin en AZ
Registratienummer	: bb21.00803	Datum	: 3 november 2021
Registratiecode	: 	Commissie 2	:
Auteur	: Hans Vincken	Datum	:
Status	: Openbaar	B&W-vergadering	: 19 oktober 2021
Persgesprek	: 6 oktober 2021	Portefeuillehouder	: J.J. Driessen

Samenvatting

Bij besluit van 6 juli 2021 heeft uw raad een zienswijze ingediend over de concept regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. (GMR) Het bestuur van de GMR heeft de opmerkingen uit deze zienswijze overgenomen, evenals de opmerkingen uit de zienswijzen van de overige deelnemende gemeenten. Op basis hiervan is een definitieve agenda met de vijf bestuursopgaven opgesteld. Deze ligt nu voor. Wij hebben in onze zienswijze de intentie uitgesproken om aan alle vijf de opgaven deel te nemen.

Besluit om

1. kennis te nemen van de regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. te besluiten deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf bestuursopgaven.
3. aan het college toestemming verlenen de bijgevoegde vijf opgaven af te sluiten en te ondertekenen.

Inleiding

Eind 2020 besloten de 18 deelnemende gemeenten over de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen. Uw raad heeft toen een besluit genomen over de nieuwe visie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de regionale agenda 2021-2025 en de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling. Er is aangegeven dat in het 2^e kwartaal van 2021 de concept-regionale agenda 2022 aan de gemeenten zou worden aangeboden. Op deze concept-agenda heeft u een zienswijze ingediend en daarbij de intentie uitgesproken deel te nemen aan alle vijf de opgaven. Op basis van de zienswijzen is een definitieve agenda opgesteld. Een overzicht van de zienswijzen van alle gemeenten met reactie treft u in de bijlagen aan.

Regionale agenda definitief vastgesteld

Het Algemeen Bestuur van de GMR heeft op 15 september jl. de regionale agenda vastgesteld en biedt deze nu aan. Op basis van de regionale agenda 2022 worden de 18 deelnemende gemeenten gevraagd in te tekenen op de opgaven. De opgaven hebben een looptijd van één jaar. Wanneer u besluit aan alle vijf de opgaven mee te doen, geeft u ons college toestemming de opgaveovereenkomsten aan te gaan, dit voor een periode van een jaar. Bij een goed functioneren ligt het in de rede om de looptijd te verlengen naar meerdere jaren.

Karakter van de regionale agenda

De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2022 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie van de Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als 18 regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei zijn in deze regionale agenda deze gemeentelijke uitdagingen gegroepeerd in een vijftal opgaven die onderling met elkaar samenhangen en de basis vormen voor een krachtenbundeling van gemeenten door samenwerking.

De vijf opgaven zijn:

- De productieve regio;(economie)
- De verbonden regio;(mobiliteit)
- De circulaire regio;(o.a. duurzaamheid)
- De ontspannen regio;(o.a. recreatie en toerisme)
- De groene groeiregio;(m.n. woningbouw)

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van de gemeentelijke overheidstaken in een balans tussen de ontwikkelingen die zich in de gemeente aandienen, de duurzaamheid die we nastreven en het ontspannen leefklimaat wat we willen behouden en versterken.

In de regionale agenda 2022 zijn de vijf opgaven verder uitgewerkt en geconcretiseerd ten opzichte van de versie die u in de raad van juli jl. hebt behandeld. De speerpunten zijn naar acties doorvertaald.

Duidelijker is uitgewerkt welke kosten en baten hiermee gemoeid zijn. De agenda gaat uit van datgene wat de 18 gemeenten over vijf jaar willen bereiken en maakt dit concreet voor het jaar 2022.

Beoogd effect

De regionale agenda 2022 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij zoals deze zijn geformuleerd in ons collegeprogramma, die van de Provincie, Rijk en Europa. Het maakt concreet wat de regio in 2022 wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de Provincie en The Economic Board vorm te geven in een te sluiten bestuursakkoord. Dit akkoord krijgt concrete invulling via een regionale investeringsagenda

Argumenten

In ons raadsvoorstel van 8 juni jl., kenmerk bb21.00435, hebben wij aangegeven welke argumenten aan het deelnemen aan de vijf bestuursopgaven ten grondslag liggen. Voor de leesbaarheid hebben wij in dit voorstel deze argumenten nogmaals opgenomen.

1.1 De opgaven dragen in belangrijke mate bij aan onze bestuurlijke, maatschappelijke en beleidsmatige ambities.

In het coalitieakkoord Nieuwe Verbindingen 2020-2022 hebben wij de ambities verwoord waar wij voor staan. Zo hebben wij aangegeven dat de behoefte aan meer woningen niet alleen lokaal maar ook regionaal is, ons beleid op het gebied van duurzaamheid is vastgelegd in de energievisie 'Energiek Beuningen' en het gemeentelijk vervoersplan (GWP) heeft uiteraard aansluiting met het regionale wegennet om ons heen. Al deze lokale ambities vinden een vervolg in de regionale bestuursopgaven en zijn complementair aan elkaar.

1.2. Op regionale schaal kan een opgave op een effectieve en efficiënte wijze georganiseerd worden.

Vaak is er sprake van gemeentegrensoverschrijdende effecten zoals bij verkeer, wonen, economie en arbeidsmarkt, natuur en landschap. Een bovenlokale aanpak is nodig om de problematiek en de oplossingsrichtingen in beeld te brengen. Voordeel van een regionale aanpak is ook dat je massa kunt creëren. Dat geldt bijvoorbeeld ook bij aanbesteding van het vervoer. Door het hanteren van een gezamenlijke lijn als collectief van gemeenten, weet de markt ook waar het aan toe is.

1.3 Met een regionale aanpak meer kans op het binnenhalen van (financiële) ondersteuning van Provincie, Rijk en Europa.

Voor de Provincie maar zeker ook het Rijk in het interessanter om met sterke, herkenbare regio's zaken te doen. Los van het beperken van de bestuurlijke drukte vanuit efficiency oogpunt, is meer massa creëren ook belangrijk voor het bereiken van de eigen ambities en doelen. Mooie voorbeelden die onlangs tot resultaat hebben geleid zijn de Woondeal en de MKB-deal. Vanuit het recente verleden zijn de forse middelen die de v.m. Stadsregio heeft ontvangen het voorbeeld.

1.4 In sommige opgaven zitten onderdelen waarvan het min of meer verplicht of logisch is om deze op regionale schaal op te pakken.

Genoemd kunnen hierbij worden de RES (Regionale Energie Strategie), de RPW (Regionaal Programma Werklocaties) en de Woningbouwplanning- en programmering. Dit zijn bestaande regionale samenwerkingen, geïnitieerd door Rijk en/of Provincie waarvan thans wordt voorgesteld om die onderdeel te laten zijn van de regionale bestuursopgave.

1.5 Regionale aanpak kan lokale aanpak 'uitsparen'.

Zaken die in regionaal verband worden uitgewerkt, hoeven we op lokaal niveau niet meer of minder te doen. Uiteraard blijven wij daarbij scherp op de belangen voor onze inwoners.

1.6 Door mee te doen met de opgaven behouden en versterken we onze invloed op de ontwikkeling van de Groene Metropoolregio en dragen we bij aan de positieve effecten die de inspanningen van de regio voor onze inwoners heeft.

Door met alle opgaven mee te doen versterken wij ook het beeld naar buiten dat er sprake is van één agenda en visie en dat de regio met één mond spreekt.

1.7 Er is sprake van gedeelde belangen.

Veel zaken die in de regionale opgaven zijn opgenomen vertegenwoordigen een gemeenschappelijk belang. Onze inwoners werken en recreëren ook buiten de gemeentegrens en maken veelvuldig gebruik van voorzieningen buiten onze gemeente. Voorbeelden hiervan zijn een filevrij en duurzaam verkeersnetwerk, werkgelegenheid bij regionale bedrijven en instellingen, stedelijke voorzieningen en natuur en cultuurbeleving. Andersom geldt ook dat inwoners van de regio gebruik maken van hetgeen onze gemeente te bieden heeft.

1.8 De zienswijzen op de concept Regionale Agenda zijn verwerkt in de vijf definitieve bestuursopgaven.

Onze gemeente heeft in haar zienswijze op de concept opgaven een aantal aspecten benoemd, te weten:

- er dient nog een concretiseringsslag plaats te vinden, zeker op de te behalen resultaten;
- beperking en prioritering van het aantal onderwerpen;
- belang grote rivieren voor de regio, zowel toeristisch, als vervoerscorridor en het milieu;
- aandacht voor verkeersveiligheid;
- rol van The Economic Board in relatie tot de taken van de arbeidsmarktregio's;
- stikstofproblematiek en opslagmogelijkheden voor energie;
- tot slot en zeker niet onbelangrijk aandacht voor afstemming en integraliteit.

In de nota van zienswijzen van de Groene Metropool Regio is onze zienswijze en die van de overige deelnemende gemeenten behandeld. In de definitieve vijf bestuursopgaven zijn deze verwerkt. De opgaven zijn hierdoor concreter en resultaat gericht geworden, hetgeen ons tot tevredenheid stemt. Het overzicht van de zienswijzen is als bijlage aan dit voorstel toegevoegd. In de nieuwe "opgavedocumenten" is bij elke deelopgave in beeld gebracht wat in 2022 bereikt moet worden. (blauw kader)

2.1 Intentie tot deelname

Op basis van de hiervoor genoemde argumenten stellen wij u voor deel te nemen aan alle vijf de bestuursopgaven. Voor onze gemeente zijn er raakvlakken met alle opgaven. Wij verwachten inhoudelijke en financiële meerwaarde uit de samenwerking te halen. Van belang is dat de looptijd van de opgaven vooralsnog voor één jaar, i.c. 2022, wordt aangegaan. Dit geeft ons de mogelijkheid ervaring op te doen met deze samenwerking en eventueel verbeteringen aan te brengen, voordat tot een langjarige overeenkomst wordt besloten.

Kanttekeningen

1. Niet alle gemeenten doen mee aan alle opgaven

Op basis van geografische overwegingen (o.a. Mook, Montferland) neemt een zeer beperkt aantal gemeenten niet deel aan alle opgaven. In de Regionale Agenda is hier rekening mee gehouden.

2. Er is nog geen compleet concreet investeringsoverzicht voorhanden van projecten die passen binnen de opgaven.

Ons streven was erop gericht gelijktijdig met het deelnemen aan de opgaven een overzicht van projecten voor u gereed te hebben met een regionaal belang en voorzien van een uitvoeringsprogramma en begroting. Zoals wij in de gemeentebegroting 2022 al gemeld hebben, is dat door diverse oorzaken in de voorbereiding en besluitvorming nog niet compleet. Wij blijven hier wel aan werken. Zodra de mogelijkheid om dergelijke projecten bij de Groene Metropoolregio in te dienen zich voordoet, zal hier in overleg met uw raad wellicht gebruik van worden gemaakt.

Financiën

De kosten van de verschillende opgaven zijn in onderstaande tabel weergegeven. Deze kosten zijn meegenomen in de Perspectiefnota en verwerkt in de gemeentebegroting 2022.

Opgave	Bijdrage (bedrag per inwoner)
Productieve regio	€ 0,73
Verbonden regio	€ 1,30
Circulaire regio	€ 0,81
Ontspannen regio	€ 0,57
Groene Groei regio	€ 0,82
Totaal	€ 4,23

Communicatie

Uitgebreide communicatie over de Regionale Agenda 2022 wordt verzorgd door het Regiobureau.

Evaluatie

Eind 2022 zal bij de besluitvorming over het al dan niet voor langere tijd deelnemen aan de vijf bestuursopgaven uitgebreid worden stilgestaan bij de behaalde resultaten van dat moment.

Bijlagen

1. aanbiedingsbrief GMR definitieve regionale agenda (at21002150)
2. regionale agenda GMR 2022 (at21002155)
3. overzicht zienswijzen gemeenten op concept regionale agenda (at21002151)
4. opgaveovereenkomst Productieve regio (at21002148)
5. opgaveovereenkomst Verbonden regio (at21002149)
6. opgaveovereenkomst Circulaire regio (at21002153)
7. opgaveovereenkomst Ontspannen regio (at21002154)
8. opgaveovereenkomst Groene Groei regio (at21002152)

Burgemeester en wethouders,

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester

Besluit d.d. 23 november 2021
Akkoord

De griffier,

de voorzitter,

